

Document	Archeologische Quickscan		
Plangebied	Geerling 26, Grootebroek, gemeente Stede Broec		
Adviesnummer	19031		
Opsteller(s)	A.S. de Groot (archeoloog) & C.M. Soonius (regio archeoloog)		
Datum	11-02-2019		

Advies	Uitbreiding kassen vrijgeven.		
Vervolgtraject	Archeologie West-Friesland verzoekt de plannen voor de tweede uitbreidingsfase aan te leveren zodra deze beschikbaar zijn:		
	C.M. Soonius (regio archeoloog)	06-25272867	

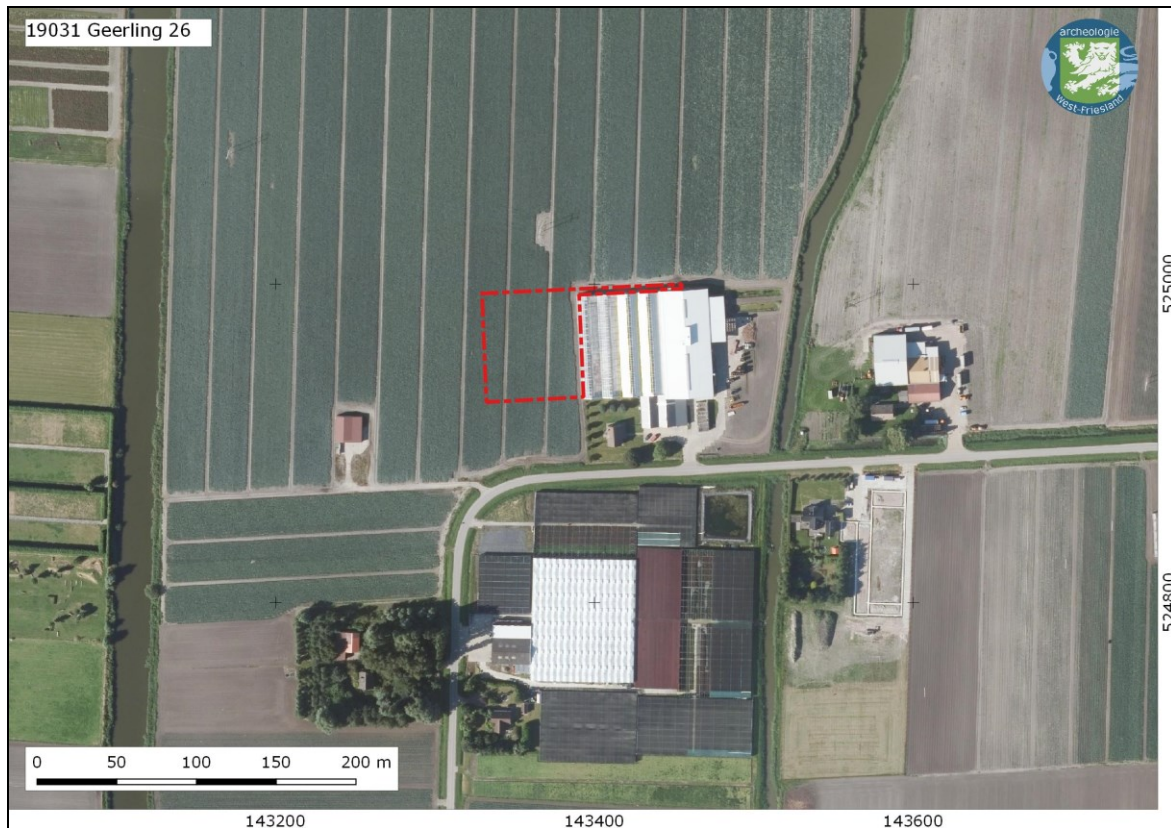
Archeologische Quickscan

1. Inleiding

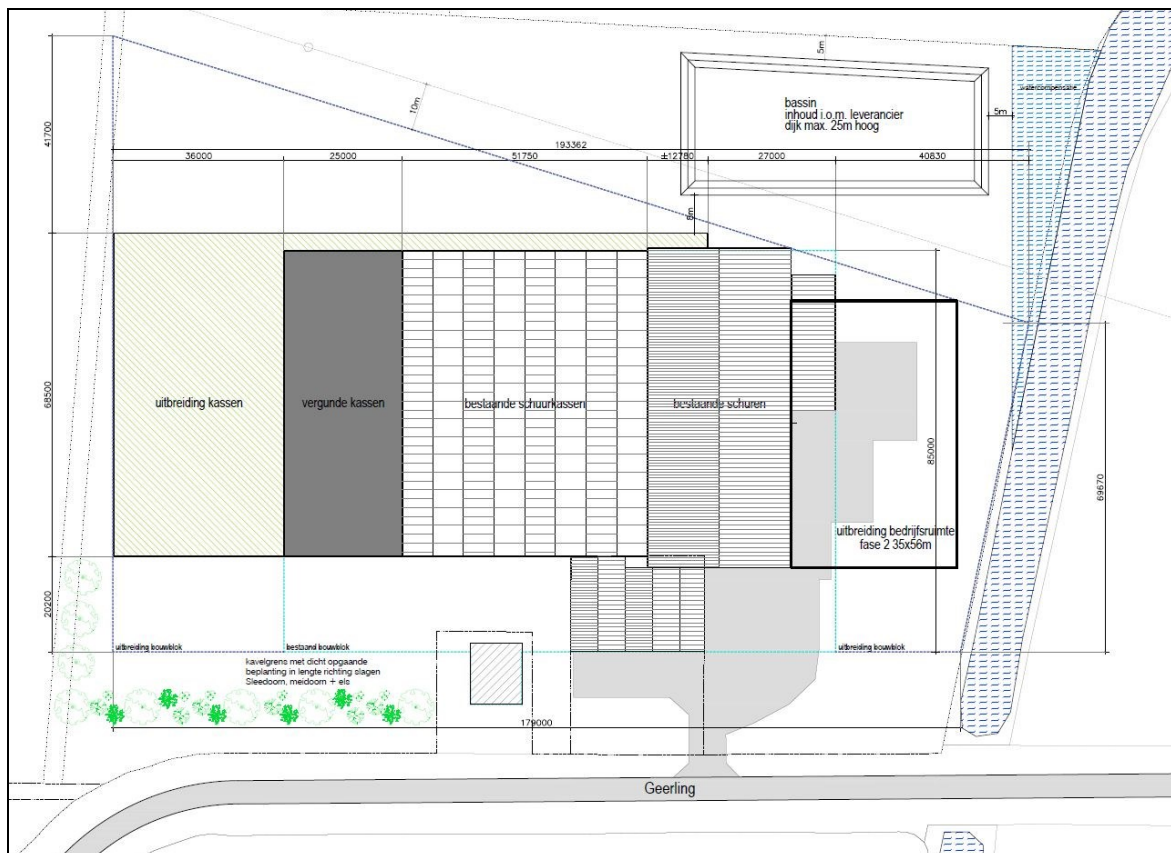
Op verzoek van de gemeente Stede Broec (contactpersoon: dhr. H. Bleeker & mevr. Halsema) is gekeken naar het aspect archeologie met betrekking tot het bouwen van nieuwe kassen aan de Geerling 26 in Grootebroek, gemeente Stede Broec (afb. 1).

Op het perceel is het bedrijf Mantel VOF gevestigd en zijn al kassen aanwezig. Voor de bouw van de nieuwe kassen dient het bouwvlak te worden vergroot. Het huidige bouwvlak heeft een oppervlakte van ca. 1 ha. Het ligt in de planning om het bouwvlak te vergroten met 8.800 m², zodat het bouwvlak ca. 1,88 ha wordt. Op de ontwerptekening staat aangegeven dat in de toekomst ook een watercompensatie, waterbassin en uitbreiding van de bedrijfsruimte (ca. 1.960 m² aan de oostzijde van de bestaande schuren) zullen worden gerealiseerd. Onderhavig advies heeft betrekking op de uitbreiding van de kassen. Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 4.374 m². Een gedeelte van de nieuwe kassen is al vergund aangezien dit gedeelte binnen het bestaande bouwvlak gelegen is (afb. 2).

De kassen worden gefundeerd op heipalen onder de kaskolommen (in een grid van ca. 12,8 x 4 m). Verder zullen er geen uitgebreide graafwerkzaamheden worden uitgevoerd. De onderzijde van de fundering komt maximaal 15 cm onder maaiveld te liggen.

Afbeelding 1. De ligging van het plangebied Geerling 26 (rode stippellijn) op een luchtfoto (Bron: PDOK).

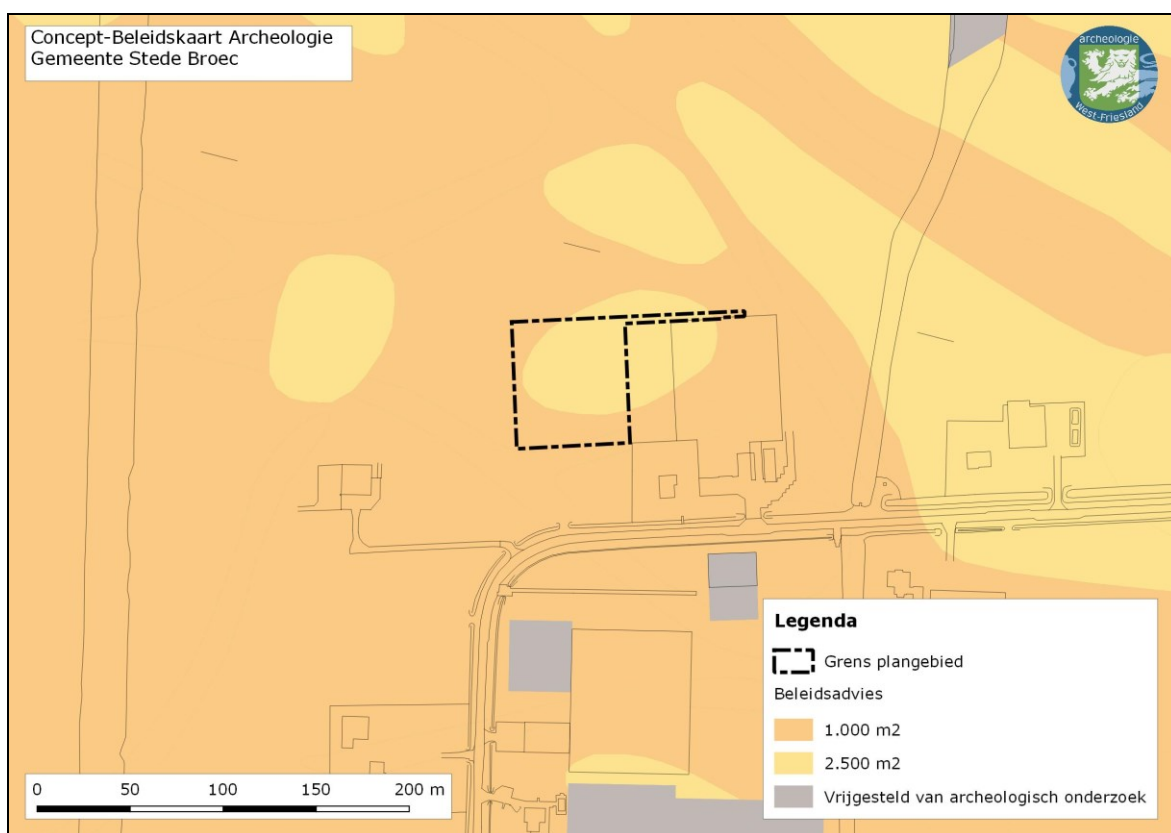
Afbeelding 2. De plannen voor het perceel Geerling 26 in Grootebroek.

2. Bestemmingsplan en concept-beleidskaart archeologie

Het plangebied ligt in het bestemmingsplan Landelijk Gebied 2010 van de gemeente Stede Broec (vastgesteld 14-03-2012).¹ Voor het bestemmingsplan geldt dat het gehele gebied de dubbelbestemming 'Waarde-Archeologie' heeft (zonder vrijstellingsgrens) met uitzondering van de op de verbeelding aangegeven bouwvlakken. Buiten de bouwvlakken dient bij elke bodemingreep rekening te worden gehouden met archeologie.

Voor de gemeente Stede Broec is door Archeologie West-Friesland een nieuwe archeologische beleidskaart aangeleverd aan de gemeente, die nog moet worden vastgesteld. Op deze kaart is aangegeven waar de bekende archeologische vindplaatsen zich bevinden en welke archeologische verwachtingszones er zijn. De archeologische waarden en verwachtingen hangen samen met bepaalde vrijstellingsgrenzen.

Op de concept-beleidskaart archeologie ligt het plangebied in een zone waarbij rekening dient te worden gehouden met archeologie bij plannen groter dan 1.000 (oranje op afb. 3) en 2.500 m² (geel op afb. 3). Het nog niet vergunde deel van het plangebied overschrijdt de grens van 1.000 m².

Afbeelding 3. De ligging van het plangebied (zwarte stippellijn) op een uitsnede van de concept-beleidskaart archeologie van de gemeente Stede Broec.

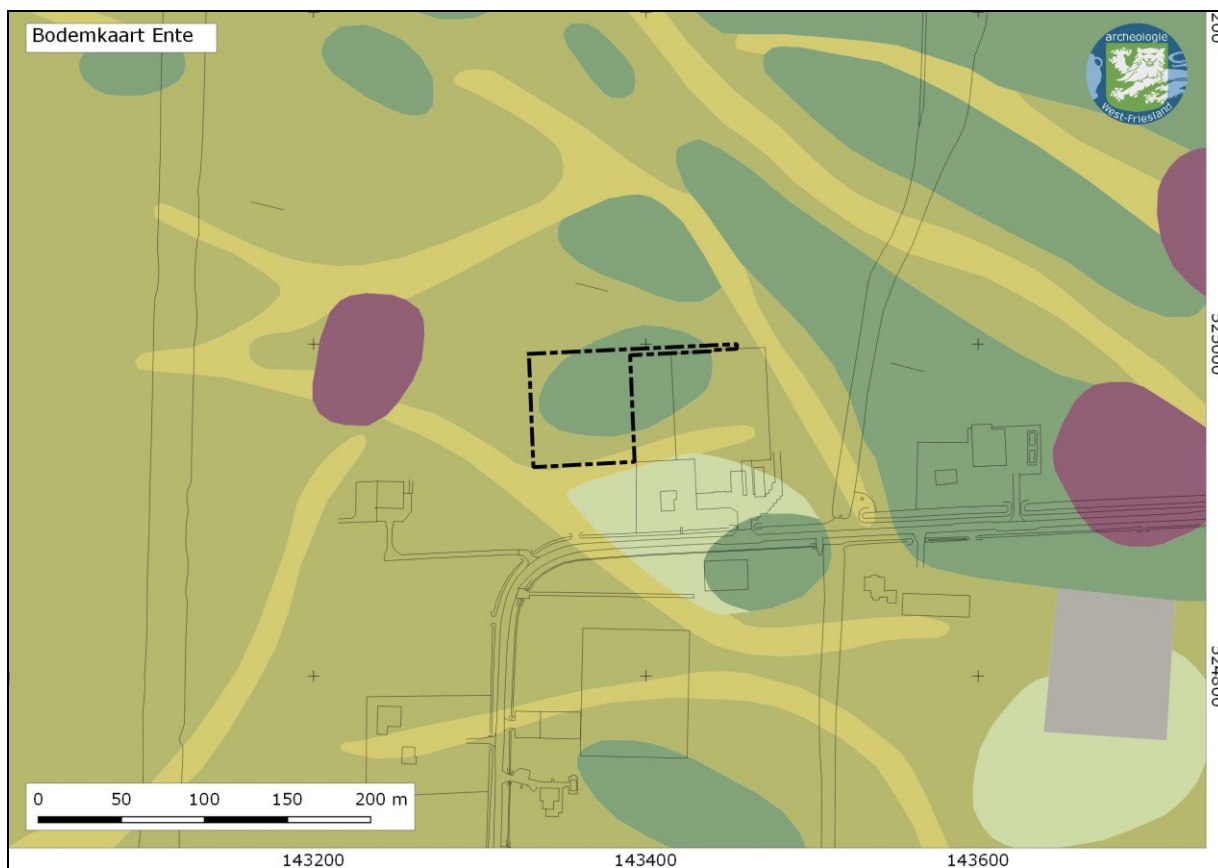
3. Cultuurhistorische achtergrond

Voor het bepalen van de aanwezigheid van bewoningsresten uit de Nieuwe Tijd kan gebruik worden gemaakt van historisch kaartmateriaal. Op de kaart van Johannes Dou uit de 17de eeuw en de Kadastrale Minuut uit 1826 is geen bebouwing zichtbaar. De kans op het aantreffen van archeologische resten uit de Nieuwe Tijd is laag. Tevens zijn er geen aanwijzingen voor middeleeuwse bewoning binnen het plangebied.

¹ NL.IMRO.0532.BPLandelijkgebied-OH01.

4. Archeologische en geologische bronnen

Aan de hand van bodemkaarten kan inzicht worden verkregen in de verwachting voor vindplaatsen uit de prehistorie. Op de bodemkaart van Ente is te zien dat het plangebied deels op kleigronden ligt (groen op afb. 4), deels op zavel-op kleigronden (geelgroen op afb. 4) en voor een klein deel op zavelgronden (geel op afb. 4). Voor de kleiige ondergronden geldt een middelhoge verwachting voor vindplaatsen uit de Bronstijd. Aanvankelijk ging men er vanuit dat in de Bronstijd enkel op de (flanken van) de getijdengeul werd gewoond. Door differentiële inklinking kwamen de getijdengeulen als hogere delen in het landschap te liggen. Op basis van archeologisch onderzoek in 2011 is echter aangetoond dat in de Bronstijd ook op de kwelders (kleigronden) werd gewoond.² Eventueel aanwezige sporen bevinden zich direct onder de bouwvoor.

Afbeelding 4. De ligging van het plangebied (zwarte stippellijn) op de bodemkaart van Ente uit 1963.

Binnen het plangebied is één vondsmelding bekend. Het betreft hier een vuursteenvondst uit de Midden Bronstijd die is gedaan op de locatie van een geslechte hoogte (Archisnummer 2716962100). Ca. 200 m ten noordwesten van het plangebied zijn aardewerkvondsten uit de Late Middeleeuwen (Pingsdorf, Paffrath, kogelpot en steengoed) gedaan tijdens een veldkartering (Archisnummer 3074755100).

RAAP Archeologisch Adviesbureau heeft in 2011 een booronderzoek uitgevoerd ten westen van het plangebied, aan de Kadijkweg in Lutjebroek (Archisnummer 2320182100). Uit dit onderzoek bleek dat binnen het plangebied geen archeologisch relevante niveaus meer aanwezig zijn. De top van de kwelderafzettingen was nergens meer intact. De archeologische verwachting voor de Middeleeuwen en Bronstijd kon hier naar beneden worden bijgesteld.³

² Roessingh & Lohof 2011.

³ Aalbersberg 2011, 11

Op de kaart met geplande ingrepen van de ruilverkaveling Het Grootslag (afb. 5) is te zien dat binnen het plangebied grotendeels tot 50 cm is omgezet. Een deel van het terrein is opgehoogd. De exacte mate van verstoring kan echter niet aan de hand van dit kaartmateriaal worden bepaald. De bodemverstoringskaarten verbeelden de geplande ingrepen in de bodem. Wat er werkelijk aan ingrepen is uitgevoerd, is niet bekend.

Afbeelding 5. De ligging van het plangebied (zwarte stippellijn) op de kaart met geplande ingrepen voor de ruilverkaveling Het Grootslag (naar: Grontmij 1975).

5. Conclusie

Het ligt in de planning om op het perceel Geerling 26 in Grootebroek het bouwvlak te vergroten met ca. 8.800 m² t.b.v. een uitbreiding van de kassen. Hiermee wordt de vrijstellingsgrens volgens het bestemmingsplan overschreden. Tevens zal de uitbreiding van de kassen de vrijstellingsgrens van 1.000 m² uit de concept-beleidskaart archeologie van de gemeente Stede Broec overschrijden.

Binnen het plangebied geldt een lage verwachting voor vindplaatsen uit de Middeleeuwen en Nieuwe Tijd. Op basis van de bodemkaart en archeologische bronnen geldt een middelhoge verwachting voor vindplaatsen uit de Bronstijd. Eventueel aanwezige sporen bevinden zich direct onder de bouwvoor. Het is mogelijk dat een deel van het plangebied is verstoord door ruilverkavelings- en egalisatiewerkzaamheden.

6. Advies

Indien de (grondroerende) plannen ongewijzigd blijven, is gezien de geringe bodemroering nader archeologisch onderzoek in het kader van de Archeologische Monumentenzorg niet noodzakelijk.

Archeologie West-Friesland adviseert de voorgenomen ingrepen t.b.v de uitbreiding van de kassen vrij te geven met betrekking tot het aspect archeologie.

Voor de mogelijke verdere uitbreiding van de bedrijfsruimte en de te realiseren watercompensatie in fase 2 dienen de definitieve bouwplannen aangeleverd te worden zodra deze beschikbaar zijn. Archeologie West-Friesland stelt dan een nieuw advies op.

7. Bronnen

Aalbersberg, G., 2011. Plangebied waterberging Kadijkweg te Lutjebroek, Gemeente Stede Broec; archeologisch vooronderzoek: een inventariserend veldonderzoek. *RAAP-NOTITIE* 3757 (herziene eindversie). RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., Weesp.

AHN3 (www.ahn.nl)

Archis 3.0

Ente, P.J., 1963. Een bodemkartering van het tuinbouwcentrum 'De Streek'. *De bodemkartering van Nederland*, deel XXI. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Grontmij, 1975. RVK 'Het Grootslag' Blok 76 Blad I. Bestek I, Dienst 1975. Ingrepenskaart. Tekeningnummer NH5 60278-31.

Roessingh, W. & E. Lohof, 2011. Bronstijdboeren op de kwelders. Archeologisch onderzoek in Enkhuizen – Kadijken. *ADC-Rapport 2200/ADC Monografie* 11. ADC-ArcheoProjecten, Amersfoort.

Soonius, C.M. & J. van Leeuwen, 2018. Toelichting Beleidskaart Archeologie gemeente Stede Broec. *Westfriesse Archeologische Notitie (WAN)* 5. Archeologie West-Friesland, Hoorn.

Westfries Archief

8. Geldigheid

Indien de (bodemroerende) plannen voor dit project worden gewijzigd na advisering, dan dienen de nieuwe plannen te worden voorgelegd aan Archeologie West-Friesland, zodat deze opnieuw kunnen worden beoordeeld. Het voorgaande advies vervalt daarmee.

Deze archeologische quickscan heeft een geldigheid van **2 jaar**. Na verloop van deze periode wordt het advies ongeldig en dient bij ontwikkelingen een nieuw archeologisch advies te worden aangevraagd. Dit geldt ook voor ongewijzigde bouwplannen.

Bovenstaand archeologisch advies is daarmee geldig tot:

11-02-2021